

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— április 24.

(A kikről megfélekedtek.) Ma már mindenki számíthat szavazatjogra szép Magyarországon. A koalíció megadja azt a férfiaknak, Barabás Béla reklamálja a nők számára. Ennek következtében jelentek meg a következő felirású plakátok: „A nők szavazatjoga nélkül nincs általános szavazat jog.” Az ember meg sem gondolná, hogy ennyi liberálisizmus sem zárja ki a szűkkeblűséget. Mert hogyha szavazatjoga lesz mindenkinek, férfiaknak úgy, mint nőknek, mi jöjön hagyjuk, rekesztjük az alkotmány sáncsaia kívül a harmadik nemet: a hermafroditát?

(Kristóffy patikája.) Valjon mért szorgoskodott oly igen Kristóffy darabont a patikák engedélyezése körül? Mivel ott orvosságot, vagy mivel ott — mérget is tartanak? Az új patikusok különben szép sommákkal áldozhattak a darabontizmusnak. Azért került nekünk oly sokba az ex-lex kormány, mert patikából élt. Híjába termelte a sok patikát, mégis bebizonyult rajta, hogy „balál ellen nincs orvosság.” A Kristóffy-csinálta patikus pedig egytől-egyig... anti-patikus!

(Liptó nem enged.) Liptó vármegyében nem oszlott fel a szabadelvű-párt. Imé

a legújabb liptai turó — haladó-pártisággal körözve!

(Okos a szász.) „Nekünk nincs más barátunk, nincs más támasztékunk, csak a magyar nemzet!” Ezen arany szavakat Oberth Károly, a medgyesi kerület szász jelöltje intézte a szász választópolgárokhoz Lám, szinte megbocsátanók a németországi lapokban, szász firkászok által folytatott magyarfalást, ha nem tudnók, hogy magyar is tud lenni a szász — ha az érdeke úgy kívánja.

Választás előtt

— Irta: Lengyel Zoltán. —

— április 24.

Az első öt esztendő is csak az öszön járna le és mégis immár harmadszor választunk 1901 óta. Maga ez a tény is elég bizonyíték az azóta választott képviselők elvűsége és becsületessége mellett. Mert hát már két ízben azért vették el a mandátumot, mivel őszinték, becsületesek és lelveinkhez hűek maradtunk. Ezért kell egy ciklus ideje alatt háromszor megjárunk a Golgothát úgy, hogy mi magunk hirdetjük azt, hogy nemsokára negyedszer is és pedig önkéntesen, lesz a választási hadjáratok újra szerencsénk.

Igaz, hogy e hadjáratok győzelmesen végződtek, Minden újabb választás

újabb és mindig nagyobb sikert teremtett számunkra s a mostani bizonyosan elvezet a függetlenségi-párt rég óhajtott abszolút többségéhez. Amde azért mégis csak drága ár és nehéz küzdelem volt ez, hogy a nemzetet a tisztulás útján végigvezethessük.

901-ben megszorodott, 905-ben legnagyobb párttá lett, 906-ban abszolút többségre jut az azóta immár kormányra is került függetlenségi-párt. Ellenfelünk, a szabadelvűpárt pedig eközben teljesen megszűnt. Még hirtelmondó sem maradt belőle.

Ez az első nagy eredménye az eddigi harcoknak. A legteljesebb és legtökéletesebb személyi csere és pártgyőzelem, amely egyáltalán elképzelhető.

A második a közvélemény fölébredése. Ime, igazunk volt: uralomra kell jutnia annak, kinek háta mögött a nemzet áll s bukni kell annak, kit csak a bécsi hatalom támogat. Érdemes tehát a nemzettel és a nemzetért harcolni.

A harmadik nagy eredmény a nemzeti és faji öntudat fölemelkedése. Ma mindenki bátran vallja magát magyarnak, bármi állást töltsön is be. A miniszterek is hirdetik függetlenségi elveiket; az alantas közegek is megtehetik. Sőt meg is kell tenniök. A honvédelmi miniszter is tulipán jelvényt hord. A

Carmen lugubre.

Vig dal szivemben nem fakad már,
Gyász fátyolt hordok lantomon;
Lehult remények néma árnya
A vig mosolyt sóhajra váltja
Dalolni vágyó ajkamon.

Szűz homlokod fehér haváról,
Dermesztő fagy lehel reám...
S vig dalba nem fog a madár,
Csak kőszél siráma jár
Lehervadt mezők avarán!

Zivuska Andor.

Háztüznézőben.

(Elbeszélés.)

Irta: Szabó István.

Vasárnap délután volt. Unatkozásomban nem tudtam, mit csináljak? Kaptam a sátorfát és elmentem Babisékhöz, a „diák coltus”-ba. Ott lakott vagy öt diák, egyik nagyobb borissza, mint a másik, a másik nagyobb hár keze alá való, mint az egyik. Babist otthon találtam. Mérgelődött. Azt mondta: nincs egy fityije sem; a többi meg elment, ki ide, ki oda. Ki ültünk az udvarra, csak magunk voltunk. Különbösen is az egész udvarban az öt diákon kívül — akik két szobában trónoltak — egy furcsa kis tüzes

szemü lány lakott az anyjával, meg a házi gazda és végül egy 70 év körüli öreg nimfa. Azt mondja a fáma, hogy még senki se vette le eddig fejéről a párát. Ezek jelenleg másutt voltak kiveve az öreg nimfát, aki egy kis üveg ablaku fabódéban lakott.

Babis Laci panaszkodott, hogy nincs „kölyke”, t. i. tanítványa, amiből önként követezik, hogy pénz sincs és száraz a gége. Pedig már közzé tétette az egyik lapban, hogy tanítványokat elvállal, de még semmi sem akadt horogra. Míg e miatti keserű kifakadásait hallgatom, mutatva, hogy méltányolni tudom a szomorú helyzetet, velünk szemben csak tipeg keserű „blattal” Mikes kolléga.

— Hát ezt mi leli? kérdém Babistól. Tán megrugja a Pegazusa? (mert poétás volt a jó fiú)

— Látod, hogy sántit... Tán szorit a cipő Marci? kérdi Mikestől.

— De még mennyire! Azt a...! Még a horpaszom is szikrát hány kizomba! Nesze pajtás a cipőd, nem kell nekem, míg élek!

S azzal jól földhöz teremtette az isten-adta bakkanosot. Mert bizony ilyen a diák sorsa! Ötnek van egy „kimenő” cipője s ezt használja valamennyi. Ugy tettek, mint az egyszerű irnok három leánya. A háromnak volt egy új cipője (persze gombos), egy kalapja és egy fehér ruhája. S ha az egyik valahova ment, akkor a másik kettő maradt otthon és így tovább. A szegény Mikes is potya színházjegyre tevén szert, kölcsönvett

szalonkában és cipőben elment a muzsa csarnokba, de bizony, még az első felvonást se tudta végig élvezni. Haza sántikált s vissza adta Babisnak a közös cipőt.

Most már két felől ostromolta fülemet a keserves panasz s én farizeuskodó, résztvevő arccal vigasztaltam mindkettőt s közös megelégedésükre hevesen kifakadtam a sors ellen és szidtam Fortuna istenasszonyt könyörtelensége miatt.

A leghevesebb szidalmak közt egyszer csak „szerencsés jó napot” kíván valaki Rá néztünk s mindhárman kíváncsian fűrkésztük az idegen arcát. Egy öreg, félig pupos, félig vak ember állott előttünk, mosolygó arccal s izgatottan rángatta a vállán lógó munkás szeredást. A kőcéje tarka foltos, a nadrágja két színű, a osizmája bokáig sáros, vagy mis. Babis átszellemült arccal bámult a tőpörödött öregre, mert volt vagy 70 éves ez is s mosolygó ráncos arcából mintha valamit olvasott volna ki. Gondolatban a Homéroszi korszakban járt s azt gondolta, hogy valamelyik tréfás isten áll előtte álruhában. Még mielőtt kérdeztük volna az öregot, hogy mi járatban van, a siphája alól előhúzott egy kis cédulát, a szeredásból meg egy újságot s elkezdett beszélni.

— Hát instálom, Babis László isruktos urat keresném.

— Én vagyok, mondja Laci gömbölyödő ábrázattal s az „isruktos” szóból mindjárt tudta, hogy az öreg mi járatban van. Nem sokat remélt ugyan, mert hiszen ilyen forma ember, ha arra szánta is magát, hogy

hazafiság tehát mátol fogva a katonának is kutya kötelessége. És ez a lelki felszabadulás megbecsülhetetlen értékű. Az első lépése, az alapja a függetlenségi politika győzelmének.

A többi eredmény: a közélet megtisztítása, a jogrend helyreállítása, a törvény és alkotmány tisztelete ezekből folyik. A szebb jövőendő ezeken épül föl.

Mert ezért és ennek tudatában megyünk az urnák elé! Ugy, mint azelőtt, de erősebb hittel, nagyobb bizalommal. Sem elveinkből, sem harc-képességünkben nem alkudtunk le, nem függesztettünk fel semmit. Ugyanazon függetlenségi vagyunk, mint azelőtt. Ugyanazon Kossuthnak, ugyanolyan katonáink, mint korábban. De míg előbb sokan hitetlenül, reménytelenül, a megvalósítás kilátása nélkül harcoltak: ma mindannyiunk hittel, reménnyel s a nemzet egészének támogató erejétől kísérve megyünk a nagy kötelességek elé!

Ezért más a mostani választás. Mert másképen viselkedtünk mi, mindenünket kockára téve, üldöztetésből, börtöntől nem félve: megbecsül bennünket a mi jó népünk is, midőn nem a zsebéért, hanem a becsületéért választ magának országzserte igazi képviselőket.

És higgyék el, midőn a lelkünk fölemelkedik s a szívünk átmelegszik ennyi hazafiság, ennyi áldozatkészség, ennyi elvhűség és ennyi szeretet láttára: az a mandátum, amelyet így kapunk újra vissza, biztos záloga lesz annak, hogy a népért és csakis azért fogunk vele élni és dolgozni.

És, ha az elmúlt másfél év hazafisága fogja ezután is hevíteni, egybeforrasztani, lelkesíteni, munkára szoktatni, küzdelembe vinni és ott megtartani a polgárokat és törvényhozókat, a tisztviselőket és a népet egyaránt, igazán az új korszak született meg, amely után rég sóvárogtunk s amelyből

csak áldás fakadhat e haza minden hű fiára.

Ennek tudatában vigyük esatába a függetlenségi eszmének sokszor megtépett, de mindig dicsőséges lobogóját, hogy azt az egész országban győzelem koszorúzza.

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 24.

A mai napig 211 hivatalos jelöltje van a függetlenségi pártnak. Ezenkívül meghaladja az ötvenet azoknak a függetlenségi jelölteknek a száma, akik a központ ellenzése dacára a szövetséges pártok jelöltjeivel szemben fölvetették a harcot. E szerint függetlenségi részről majdnem háromszáz jelölt küzd a mandátumért. Erre való tekintettel és a szövetséges pártok vezetőségeinek felszólalása folytán a választásokat intéző koalíciós központ abban állapodott meg, hogy amennyiben még az esetleges változások következtében újabb jelölések történének, a függetlenségi párt kebeléből több hivatalos jelöltet nem állítanak, ha csak a helyzet azt elkerülhetetlenül nem parancsolja.

(Polonyi beszámolója.)

Polonyi Géza igazságügyminiszter ma Kézdivásárhelyre utazott, holnap ott megtartja beszámoló beszédét, s már esőtörtökre ismét visszaérkezik Budapestre, úgy, hogy esőtörtökön délután a szokásos audienciát mindenesetre megfogja tartani.

(Wekerle Bécsben.)

Wekerle Sándor miniszterelnök esőtörtökön Bécsben lesz, főképen azért, hogy az osztrák kormánnyal megkezdje azokat az előzetes megbeszéléseket, melyek a két kormány között a gazdasági viszonyok rendezése céljából tartandó tárgyalásokat előkészítik. A két miniszterelnök esőtörtökön fogja

megállapítani, hogy a magyar gazdasági szakminiszterek a tárgyalások megkezdése végett mikor utazzanak Bécsbe.

(A pécsi mandátum.)

A pécsi képviselő-jelöltség napok óta élénken foglalkoztatta a koalíciós központot, miután ez a kerület eddig az alkotmánypárté volt, most pedig a pécsiek mindenáron Batthyány Tivadar grófot akarták megnyerni. Hosszas tárgyalások után Batthyány Tivadar gróf a jelöltséget elfogadta, s így a pécsi mandátum a függetlenségi pártnak jut.

(A „megelőző” szolgálatok.)

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma levelet irt Kaffka László, fölmentett államtitkárhoz, amelyben elismerését fejezi ki „államtitkári állását megelőző közszolgálatát alatt teljesített buzgó működéséért”. Kaffka államtitkári működése ugyanis Kristóffyval kezdődött.

(Szerényi mandátuma.)

Brassóból jelentik: A brassói alkotmánypárt Brassó város második kerületében egyhangulag, nagy lelkesedéssel Szerényi államtitkárt képviselőjelöltnek kiáltotta ki.

(A kormány munkaprogramja.)

A kormány egyik tagja ma a politikai helyzetről fővárosi tudósítónk előtt a következőképen nyilatkozott:

— A kormány a képviselőház összeülése után azonnal kimerítő munkaprogramot terjeszt a parlament elé. A bizottságok megalakítása után előkészítik az egyes javaslatokat. Valószínű, hogy a felirati vitával, valamint a költségvetési vitával, költségvetési és ujoncjavaslattal július közepéig végeznek.

A képviselőház július 15-étől szeptember 15-éig nem ülésezik. Szeptemberben Bécsben összeül a delegáció.

(Barabás Aradon.)

Aradról táviratozzák, hogy Barabás Béla ma ott programbeszédet mondott.

Beszédében kijelentette, hogy az új országgyűlés két legfontosabb teendője a választójog kiterjesztése és az alkotmánybiztosítékok szaporítása lesz. Barabás az általános, titkos választójog híve. A magyar vezényszóra vonatkozólag kijelentette, hogy előbb a nép gazdasági jólétét kell megteremteni, annak jogokat adni, iskoláztatásáról gondoskodni, tiszta közigazgatást teremteni, s csak aztán jöhetnek a katonai kérdések.

(Uj főispánok.)

A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja, hogy a király Benyowszky Móric grófot Baranya, Prónay Mihályt Nógrád, Apponyi Géza grófot Tolna, Bethlen Bálint grófot Tordaaranyos, ifjabb Ugron Gábort Ugoesa, Batthyányi Pál grófot Zala vármegyék és Erreth Jánost Pécs város főispánjaivá kinevezte.

(A darabontok nyugdíja.)

Többeket érdekelni fog, hogy a szélnek eresztett darabont főispánokat jogtipró szolgálataik után, hogy fogja az új kormány ki fizetni Beszéltek,

a gyerekeit iskoláztassa s mellé még a gyerekek butácska, annyira, hogy bátramozdítóra van szükség, nem fizethet valami busásan az „aruktos” urnak. De hát, gondolta, ez is jobb, mint semmi, ha előnyösebb nem akad. S míg e gondolatok motoszkáltak esze kohójába, lesújtó tekintetet vetett rám, mintha mondaná: látod, mégis csak kedvel a szerencse! Kár volt s nem is szép tőled, hogy úgy lesepülted szegény istenasszonyt.

Az öreg meg szépen kibontogatta az újságot és a cédulát s mindenek előtt bemutatta magát, azután pedig fojt a szó belőle, mint a sebes áradat, vagy mint a „kutyából a savó”, s hogy mondani szokták.

— Hogy igazat szóljak, tisztelt uraim, Gubás János volna a becsületes nevem, de általánosan csak János bácsinak szoktak tisztelni. Újságolvasó ember lévén, olvastam az újságba ezt a mondatot. S rá mutatott az egyik apró hirdetésre, melyben ékes szöveg rövidséggel (természetesen a zseb beszélt) elvált mondva, hogy:

„Egy szolid fiatal ember instruktornak ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban.”

— Mindjárt tudtam, hogy ez az ön emberem, — folytatá János bácsi. Elis mentem hát az adóhivatalba, az újsághoz, és megkérdeztem, hogy hol lakik az a tisztelt . . . izé ur? A kisasszony leírta és ide adta. Amint látom, jó helyen járok, mert ide is az van írva, hogy Ba . . . mindjárt csak, igen, Babis László ur, oszt az urt is úgy hívják . . . Hát kegyed az a instruktor, vagy micsoda ur?

— Én vagyok, batyám.

— Na hát akkor mán csak elmondom, hogy mit akarnék, de ne nevéssenek ám ki érte az urak, azért, hogy öreg csont vagyok . . . Most töltöm a hatvannyolcat tengeri érekor . . . Osztan hát . . . Enyje, hogy a fekébe is kezdjem már?! De már mégis csak elmondom . . .

— Csak mondja egész bátran, János bácsi! biztattuk bárom oldalról is.

— Hát fia van, ugy-é? kérdezi Laci, hogy belezökentse az öreget a kerék vagyásba — és szüksége volna instruktorra . . .

— Van bizony, fiatal ur! Három is . . . négy is . . . Jányom is van vagy kettő . . . Mindegyiknek van már gyereke véka számra, az Isvány fiannak meg épen hat van, oszt mind olyan egészséges, hogy majd kiesattan! S az öreg arca csak úgy ragyogott a nagyapáság boldog érzetétől.

— Jól van, öreg, de hát ez nem tartozik ide s nem érdekel minket, csak térjünk a dologra!

— Már hogyne tartozna! De bizony Isten, hogy ide tartozik! S János bácsi kezdett kijönni a béketűrésből és sértődötten folytatá:

— De ha nem tetszik, hát nem beszél! Hanem akkor ne tegyék ki az újságba, hogy nem ’om mi az istennyilának ajánkozik a hivatalba!

(Folyt. köv.)

hogy a bérencek főispáni nyugdíjra tarthatnak igényt. Nem egészen így áll a dolog. Budapesti tudósítók írja, hogy — hír szerint — a Fejérvári kormány által kinevezett főispánok közül azok a kik hat hónapnál kevesebb ideig szolgáltak, anyakönyvi felügyelői nyugdíjat kapnak. A jeles alakok, akik reménykedve is, meg félve is, szorongva lesték az utolsó koncot — alighanem — csalódottan, sanyaru ábrázattal veszik tudomásul a kövér kilátás helyett a soványat.

(Veszedelemes kerületek.)

Napok óta riasztóbbnál, riasztóbb hírek érkeznek egyes románlakta választókerületekből, azokról az izgatásokról, melyet a nemzetiségi jelöltekkel szemben fellépett függetlenségi jelöltek ellen a románok kifejtjenek. Különösen Bihar megyében mindegyre veszedelemesebbé kezd fajulni az izgatás és ezzel egyben aggasztóan fenyegető a felbujtott népség magatartása. Nagyváradról jelentik, hogy ennek következtében Bihar megye több választó kerületében több század katonaság és nagyszámu csendőrség kivezényelése vált szükségessé.

Gróf Károlyi Sándor.

1831—1906.

A magyar közéletnek nevezetes halottja van. Gróf Károlyi Sándor, a magyar agráriusok nagyérdemű, őszvére, — amint táviratilag jelentik — Mentoneben elhunyt. — Károlyi Sándor 75 évet élt. Szívén hordozta a földművelés érdekeit, a szövetkezeti ügynek pedig ő volt hazánkban apostola, valódi megteremtője. Óriás vagyona mellett is a közügyeknek szentelte életét s igazi fejedelmi áldozatkészséggel istápolta minden általa felkarolt mozgalmat. Halála rendkívül nagy vesztesége a magyar közéletnek.

Gróf Károlyi Sándor 1831. nov. 10 én született. 1848-ban hadnagy volt az atyja által alapított ezredben, majd főhadnagy Klapka alatt. Emigráns volt, hazatérve nagymunkásságot fejtett ki a közgazdaság terén. 1882-ben ő Felsőházi belső titkos tanácsosul nevezte ki a központi hitelszövetkezeteknek az ő működése vetette meg alapját. 1891-ben alapította a Magyar Gazdaszövetséget, majd 1898-ban „Hangya” néven a mintegy 900—1000 fiókkal bíró fogyasztási és értékesítő szövetkezetet. 1881 óta képviselő, 1901 óta a gönci kerületet képviselte s Apponyi Albertnek volt odaadó híve. A most lezajlott nemzeti küzdelem alkalmából több ízben nagy összegeket adományozott a megyei tisztviselők kártalanítására. Utolsó időkben betegeskedett s Mentoneban halt meg, a hol gyógyulást keresett.

Ady Endre új kötete.

(„Új versek” Irta: Ady Endre. Pallas kiadása Budapest. 1906)

Minden ép lelkű és érzésű olvasó ha kezébe veszi Ady Endrének eme legújabb verseskötetét és felnyitja és elolvassa mindjárt az első verset: azt fogja tapasztalni, hogy semmit sem ért belőle. — Hiába olvassa el még egyszer, háromszor — százszor — akkor sem fogja megérteni. Veszi a másodikikat. Azt sem érti. Veszi a harmadikat. Azt sem érti. Így kezdetben bizonyos mezdöbbenéssel, később bizonyos undorral végig lapozván az egész kötetet, — rá jön arra a szomorú tényre, hogy az egészből egy kukkot sem értett. — A nyájas olvasó ekkor így okos-

odik: hogyan, az előkelő Pallas részvénytársaságnak ment el az esze, vagy pedig nekem, aki eme fehérségre nyomtatott fekete-teségekből semmit sem értek? Sőt ha egy kissé szeret szellemeskedni az olvasó, tovább fűzi az okoskodását eképen: lehetséges e egy harmadik eset, hogy sem a részvénytársaság, sem pedig én... hanem a harmadik, a szerző, a költő...

Sietünk megnyugtanni az olvasót, hogy helyes uton jár. Az ép lelkű, érzésű, gondolkodású olvasó mindig megtalálja a helyes utat s ha egy vad, bizarr poéta eredetinek vélt, szörnyűséges szavaival, kifejezéseiével, beteges, érthetetlen gondolataival, eszméinek csontvázélelével meg akarja támadni a poézisbe vetett hitét, gyönyörét: az ilyen támadást minden esetben vissza szokta utasítani vagy verni...

Kissé félre dobom a pádens kritikát, az Ady Endre stílus nyomán és szája íze szerint azt mondhatnám, hogy költészete hasonlít egy szétmarcangolt, összetaposott, lázban égő, félig holt emberhez, akinek hágy-mázos, jajkiáltásba vesző pogány monológjait sietve jegyzi le egy szemfüles riporter...

Azt mondja, hogy keresett egyre valami nagy Harmóniát. Ezt elhisszük. De hogy ezt nem találta meg, sőt a lehető legmeszebbre zuhant tőle, bele a legképtelenebb, legvakmerőbb, legvadabb, legszertelenebb disharmoniába, — ez már föltétlen bizonyos!

Új időknek, új dalokat akar mondani s azt hiszi:

„Mégis csak száll új szárnyakon a dal
S ha elátkozza százszor Pusztaszer,
Mégis győztes, mégis új és magyar.”

Hogy „új” azt elismerjük, habár az ilyen újságot nem köszönjük meg. De hogy se nem győztes, se nem magyar, — az is bizonyos. Hogy is lehetne magyar az a költő, akit „röhejes mámorba kerget vijjogó éji csapat” aki a magyar földet „elátkozott hely” nek nézi és ezeket írja róla:

„Fagyos lehellet és hullaszag
Száll ott minden virág felett...”

Vagy aki azt gondolta:

„Minden más táján a világnak
Szent dalnok lett volna belőle”

Ám ha a hortobágyi pusztán (mit szólna hozzá szegény Petőfi?)

... a piszkos, gatyás, bamba
Társakra s a csordára nézett,
Eltemette rögtön a nótát:
Káromkodott vagy füttyörészett.”

A Gina költőjét, Vajda Jánost szent elődjének, nagy rokonának nevezi. — Ezt a rokonságot mi egyáltalán nem látjuk, nem érezzük. A szárnyaló esz, a Vajda János mélyeséges gondolataiból, égő, de mindig érthető szenvedélyből rapsodikus, de sohasem szertelen szerelmi lázából egy szemernyi sem jutott Ady Endrének. Ha már valamiféle rokonságról beszélhetünk, akkor Ady még legközelebb áll, de csak stílus tekintetében, Otto Julius Bierbaumhoz, az újabb német lyra „mester”-nek híresztelt dalnokához, a kinek „Irrgarten der Liebe” című verseskötete két év alatt harmincöt ezer példányban terjedt el odahaza. — Csak az a baja Adynak, hogy a Bierbaum által megkezdett hypermodern irányt a legnagyobb végtelenségbe, tulzásokba, lehetetlenségbe hajtotta. Az általa meg nem értett, meg nem emésztett Verlaine szándékos és ezért sikertelen utánzásai is csak úgy hamzsegnek a kötetben.

Egy pillanatra sem látja tisztán a levegőt, aszínket, a dolgokat, az életet. Minden, ami egyszerű, könnyen érthető, az ő beteges képzelete előtt vad cigánykereket jár. Csak legalább egy pillanatra tudók élvezni azt a szörnyű forgást, a szavak és mondatok rettetes khaoszt.

Természetesen a beltartalomhoz megfelelőek a címek: Hunyhat a mágya. Tüzes seb vagyok. A fehér csönd. Héja nász az

avaron. Bugnak a tárnák. A sárga láng. A kezek bábja. Vörös szekér a tengeren. stb.

De hogy az olvasó maga lássa az ilyen poézis minőségét, ide ígatunk egyet mutatónak:

Hiába kísértsz hófehéren.

Én beszenyezlek. Én beszenyenezlek
A leghavasabb, legszebb éjen:
Hiába kísértsz hófehéren.

Szinem elé parancsolom majd
Fehér köntösös szűzi árnyad,
Saját lelksmből fölcibállak.

Hiába libeg félve, fázva:
Telefröcsesentem tintalével,
Vérrel, gennyel, könnyel, epével.

Hiába reszket, hiába reszket:
Befoltozom gyanuvál, váddal,
Bepaskolom mérges csalánnal.

S míg libeg busan szerelemben,
Én kikacagom kósza árnyad,
Felé fúvok: menj, elbocsátlak.”

Aki ilyen kolosszális értelmetlenséget le mer írni, aki „tinta lével” és „gennyel” akar a költészet berkeiben operálni, — az lehet minden egyéb, csak nem költő. Az ilyen embert ama berkekből közös akarattal ki kell közösíteni. Most már értjük, hogy Ady ur miért nevezte Arany Jánost hideg üliszternek és „falusi nótárius”-nak...!

Néha csodálatos gondolatai támadnak. Ha „nagy, szomorú szatir” fejét asszony ölébe hajtja: hisz a lélek vándorlásban és az a véleménye, hogy ő egykor „nagy asszonyként” bolyongott forró, buja tájakon, álmatagon, sőt mi több „termetes” és „szerelmes” volt. — Máskor meg aludni akar „aranyágyon, renyhén, meredten, jóllakottan”. Ez a négy egymásután következő szó hű tükre az Ady poézisének, amely különben nem is poézis, csak rothadás...

A cim-extraktumok is igen érdekesek. Vad vágycak kalandorának, a város beteg lakójának, a Holnap hőségnek, szürke ország királyának, bolond, bus, beteg árnyéknak nevezi vagy csak gondolja magát, akinek sok álma nem egyéb, mint „szent zürzavar”. Hogy csakugyan zürzavar, ezt mi is alírjuk, de hogy ez a zürzavar „szent” lenne, ezt csak abban az esetben hisszük el, ha a poézisbeli örültség egyszersmind szentség is.

Hát a szerelme milyen? Félgyilkolás! Azt akarja, hogy a fehér csöndben „sikoltva, marva” bukják rá a nő feje, ő pedig tépje durván hárszony testét s vas ujjai közt a nő fehér nyakát fesse kékre a vér. Szóval

„Átkozlak, téplek, marlak szilajon,
Átkozz, tépj, marj es sikolt, akarom.”

Erre már szegény Polonius sem mondaná azt, hogy örültség ez, de van benne rendszer...!

Az egész verseskötet kilenc-tizedrészes csupa szertelenség és a legtulzóbb hypermodern zagyaság, érthetlenség. Őszintén kívánjuk Ady Endrének, hogy ebből a betegségből, amely se nem szép, se nem költői, gyógyuljon ki minél előbb s lelje fel azt az igazi Harmóniát, amelyet nélkülöz, amelyet keres, de amelyet, ezen az uton, amelyen halad, — soha sem fog feltalálni.

Szunyogh Barna.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— április 24.

Az a hasznos, ki
Termő magot el vet...
Az a dicső, ki
Sohsem ad fel elvet.
Az darabont, ki
Minden elvet — elvet!

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága, mely minden hónap 2-dik hétfőjén szokta elintézni az elébe terjesztett nagyfontosságú ügyeket, a múlt év novembere óta nem tartott formális ülést, mivel ezeken az üléseken csak a főispán, vagy a belügyminiszter által kinevezett elnök elnökölhet. Domahidy Elemér távozásával nem volt a megyének főispánja és a volt belügyminiszter csak a hó elején adott megbízást Wessprémy Zoltán alispán-helyettes főjegyzőnek az ülésen való elnöklésre. A távirati megbízás a hó 8-án jött meg s 9-én össze is ült a közigazgatási bizottság. Az ülés elején azonban Kovács Gyula volt képviselő indítványára egyhangulag kimondták, hogy inkább néhány napig még halasztódjék el az ülés, de ne vegyék tudomásul Kristóffyknak ezt az intézkedését sem, ha a többit törvénytelennek tartották annál is inkább, mert az új kormány kinevezése akkor már megjelent. Így az ülés elmaradt és feliratot intéztek gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez, kitől új elnöki megbízást kértek. Andrássy utasítja az alispánhelyettes, hogy a közigazgatási bizottságot hívja össze és megbizsa, hogy annak ülésén elnököljön. Wessprémy a közigazgatási bizottságot a hó 26-án, csütörtökön délelőtti 9 órára hívta össze.

— **A rabsegélyző-egylet** jövő május hó 6-án d. e. 11 órakor tartja évi közgyűlését a város háza nagyteremében, melyre a tagoknak szóló meghívókat az egyleti titkár már elkezdte szétküldözni. Az ügy iránt érdeklődő nagyközönséget is ezennel meghívja a gyűlésre az egylet vezetősége.

— **A színházi dalverseny** iránt fokozódó érdeklődés a társadalom azon kiváló tényezőit is mozgásba hozta, kik eddig nem ismerték fel azt a cultura szempontjából nagyfontosságú erőt, mely a hazafias és közművelődési téreken működő dalosegységekben rejlik. Ennek mutatója Komlóssy Arthurné: Thurzó Róza urnő, ki egy — tárgyában — nagy értékű képet ajánlott fel egyik versenydíjra a szerencsés győzőnek. Zilahy szinigazgató pedig, hogy a versenyen elhangzó szebbnél szebb dalok maradandó hatást gyakoroljanak, azzal lepi meg a vásárnapi dalversenyen és színjátékon résztvevő közönséget, hogy mindenki számára egy a verseny minden fázisáról informáló szöveggönyvet ad ki saját költségén.

— **A kulturális tanácsnok ügyosztálya.** Oláh Károly tanácsnok a hó 28-án szabadságidejének letelte után hazaérkezik és átveszi hivatala vezetését.

— **Dr. Várady Sándor elhelyezése.** Dr. Várady Sándor királyi ügyész, aki az abszolút uralom idején teljesen kiérdemelte feljebbvalói elismerését, — mint a hivatalos lap mai száma jelenti — hasonló minőségben a marosvásárhelyi kir. ügyészséghez helyezte át az igazságügyminiszter. Alapos a gyanunk, hogy ez az intézkedés még a dicsőtelenül kimúlt *Lányi korszak* ténykedése, miután bírói és ügyvédi körökben a Marosvásárhelyre való áthelyezést erkölcsi előléptetésnek mondják. Szóval Polónyi még nem kezdte meg a „gyomlálást”-t.

— **Majális.** Az Abellis-féle polgári leányiskola önképzőköre 1906. május hó másodikán a nagyterdei Dobos pavillonban saját könyvtára javára zártkörű majális rendez. Aból a s esemény érdeklődésből ítélve, mely különösen Debrecen ifjúsága körében nyilvánul meg az idei tavasz első majálisa iránt, igen sikerültnek ígérkezik ez a kedves mulatság. Beléptíj személyenként 1 korona a tánc kezdete este 7 órakor.

— **A Csokonai-kör** a hó 25-én, szerdán délután 5 órakor a kollégium dísztermében felolvasó ülést tart. — Az ülés sorrendje a következő: 1. Zichy Mihályról. Szabad előadás: tartja: Bosznay István, a Csokonai-kör tagja. 2. Költemények. Gáspár Imre „Jegyzetek” című sajtó alatti verses könyvéből. Felolvassa: Szunyogh Barna, a Csokonai-kör tagja. 3. Egy orosz parasztköltő. Irta és felolvassa: dr. Molnár István, a Csokonai-kör tagja. Tag és hozzátartozója belépti díjat nem fizet. Nem tagnak belépti díj 1 korona. Deák jegy 20 fillér. Jegy váltható vagy tagul jelentkezhetni Tóth Béla körü pénztáros gyógszertárában

— **A depr. izraelita hitközség** a hó 29-én, vasárnap délelőtti 9 órakor, József kir. herceg utcai (26. sz. emelet) tanácsteremben tisztújító nagygyűlést tart. Tárgy: Elnök, al-elnök, 3 előjáró, pénztáros, ellenőr, 3 gondnok és az adófelszámolási bizottságba 3 rones és 3 póttag négy évi időtartamra választása.

— **Felhívás.** Tanulótársaimat, a kikkel a debreceni ev. ref. főiskolába 1896-ban együtt tettem érettségi vizsgát s itt Debrecenben vannak, vagy ha máshol vannak is, de idejük megengedi 10 év előtt tett fogadásunkhoz képest, ezen az uton kérem fel, hogy f. hó 29-én vasárnap d. u. 3 órakor 10 éves találkozásunk előkészítése tárgyában jöjjenek el irodámba. Jóbarátai üdvözlettel dr. Varga Imre ügyvéd, Debrecen, Csapó-u. 19.

— **Távozó igazgató.** A debreceni tanfériak közül egyik nemében kiváló tanerő távozik a tanév végével. Szojka Gyula a felső kereskedelmi iskola igazgatójának felajánlották a pozsonyi kereskedelmi iskola vezetését, mit ő el is fogadott, sőt a napokban már be is iktatták. A kereskedelmi iskola ifjúsága holnap vesz érzékeny búcsút nagytehetségű igazgatójától. A debreceni tanári kör pedig legközelebbi ülésén bucsúztatja el illusztris tagját. Szojka a jövő héten foglalja el új, fényes állását, amelyen sok szerencse kísérje.

— **A központi választmány ülése.** A központi választmány ma délután 4 órakor Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott. A piac utcai szavazatszedő küldöttség elnökévé Kulcsár Endre helyébe, aki a megbízást nem fogadta el, Dr. Tervey Tamás ügyvédet választották meg s megbizták az elnököt, hogy a szokásos esküt tőle vegye ki. Az összeíró küldöttség beterveztette a kiigazított, 1907 évi választói névjegyzéket. A választmány elrendelte, hogy a névjegyzék a szokásos módon május 5-től 25-ig közszemlére kitéssék. Az esetleges felszólalások május 15-ig, az azokra vonatkozó észrevételek május 25-ig adandók be a központi választmányhoz. Andrássy Gyula belügyminiszter 40957—1906 sz. leiratában tudomásul veszi, hogy a választás április 29-én lesz. A központi választmány külön felirattal értesíti a belügyminisztert arról, hogy értesülése tévedése alapul, mert Debrecen mindhárom választó kerületében április 30-án lesz a választás. Az ülésnek egyéb tárgya nem volt.

— **A dalárdákhoz.** Teljes tisztelettel hívom fel és kérem a f. hó 29-iki színházi dalversenyben részt vevő dalegységek elnökségét, hogy egyesületük működő tagjainak teljes névsorát — a közértekezlet határozatának megfelelőleg alulírottához f. hó 25-én estig eljuttatni sziveskedjenek. Debrecen, 1906. április 23. Osurka István d. e. titkár.

— **Halott a Laci-konyhán.** A Nagyerdőn vasárnap holtestet találtak a fán. Bevitték a kórházba s a rendőrség hamarosan megállapította, hogy Szabó Gábor 58

éves, Vendég utcai bérkocsis, kinek felesége Laci-konyhát tart vásárkor. Az orvos is kiállította a halottkémi bizonyítványt, el is anyakönyvelték, sőt már a temetési engedélyt is kiadták a kórháznak. Most jön a bökkenő! Az a Szabó Gábor bérkocsis, kiről a rendőrség hivatalosan kiadta, hogy felakasztotta magát életuntságából, kinek már a temetést is megengedték s kinek felesége Laci-konyhás: az a Szabó Gábor elég bátor és illetlen volt ahhoz, hogy minden hivatalos irat ellenére az éjszaka a feleségének vásártéri sátrában leigya magát a sárga földig. Egész éjjel jó bor mellett, cigány mellett mulatott, sőt még botrányt is csinált, úgy hogy a rendőrségnek kellett a hivatalosan holt embert megfékezni. Lett erre nagy megrökönyödés! A hivatalosan megöngyilkolt, elanyakönyvelt halott, kinek ott illenék feküdnie a kórház hullatermében, ott mulat a Laci-konyhán! Ez bizony nagy tiszteletlenség attól a Szabótól, aki szörnyen állította, hogy ő nem halt meg, nem is akar meghalni, mert hát szereti a jó bort is, meg a szép zenét is. Ez tehát kétségtelen, hogy Szabó Gábor él és iszik. De kinek a hullája az, amely ott fekszik a kórház komor halottastermében? A rendőrség most erélyesen kutatja, ki is az, aki a halálával is ilyen galibát csinált.

— **Ellopott fehérneműk.** Ma d. e. panaszolta a rendőrségnek Hoffer Lajosné fűzőkészítő, hogy a nagy mosáskor 23 koronát érő fehérneműjét a padlásról valaki ellopta. A lopással Hofferné volt cselédjét gyanúsítja, ki a ruhaneműk eltűnése után eszökött.

— **Megverték az anyja sirján.** Egyik közeli tanyán szolgál Szabó Eszter 17 éves cselédeány, kinek édes anyja és három testvéra a Hatvan utcai temetőben nyugszik. A leány ma délelőtti bejött a vásárra Debrecenbe és ezt az alkalmat felhasználta, hogy az anyja sirját meglátogatta. Tizenegy órakor a temető közelében levő rendőr nagy sikoltásra lett figyelmes. A hang után indult és megtalálta a sirnál Szabó Esztert fölötte szánalmas helyzetben. Ott feküdt a földön, felállni nem tudott, sem a szemét nem bírta kinyitni. A rendőr kérdezősködésére azt mondta, hogy valami rokona úgy megverte, hogy mozdulni sem tud, a szemét pedig úgy elborította a vér, hogy nem lát rajta. A rendőrség a leányt gyógykezelés alá vételte, bántalmazója ellen pedig megindították az eljárást.

— **Az osztálysorsjáték** mai záróhuzásánál a 600 000 koronás jutalomdíjat a 3944. számú sorsjegy a 2000 koronás főnyereményvel együtt nyerte.

25000 koronát nyert: 77634.

10000 koronát nyertek: 6331 42529 94285.

5000 koronát nyert: 102331.

2000 koronát nyertek: 36465 22904 29329 3944

1000 koronát nyertek: 41502 39210 84146 20544 9384 74289 71033 104077 9876 6925 108263 57135.

500 koronát nyertek: 1539 54240 39071 19404 91308 15640 90882 10553 21665 37850. A többi szám 200 koronát nyert.

— **Szerencsétlenség az üzletben.** Ma reggel Doszpoly János úrdának Piac utcán levő üzletében szerencsétlenség történt. Vágner István kereskedőtanonc az üzlet kinyitása után felcsofolta az üzletet. Kevéssel ezután létrán felment a felső polcokra s onnan dobozokat vett elő. A létra a nedves padlón megesuszott s Vágner a létra tetejéről a földre zuhant, a hol eszméletlenül te-

rült el. Óriási riadalom támadt, orvost hoztak, majd kivitték Vágnert a kórházba, hol megállapították, hogy a jobb alsó karja eltört. Állapota súlyos.

— **Leugrott az emeletről.** Budapesten ma reggel a Ferenc utca 32 b. számú ház IV. emeletéről leugrott egy uriasan öltözött 20—22 évesnek látszó nő. Nyomban meghalt. A házban nem ismerik, igazoló irás nem volt nála, amelyből kilétét meg lehetett volna állapítani. Az öngyilkos közép termetű, haja barna, szeme szürke. Ujján jegygyűrűt és egy négylevelű lóherével díszített ezüst gyűrűt viselt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — Érdekes, hogy ugyanebben a házban a múlt héten is történt egy öngyilkosság. Akkor is a IV. emeletről ugrott le Rosenberg Ignác, egy kereskedő özvegye.

— **Meglopták a vásárban.** A rendőrségen ma délelőtt özv. Katona Gáborné tyukkofa panaszt tett, hogy zsebéből a vásárban valaki 23 koronát tartalmazó pénztárcáját kilopta. Ezt a zsebmetszést valami a natör követte el, mert az ismert zsebmetszőket mind befogta a rendőrség vásár alkalmából. A tolvajt keresik.

— **A grófné tolvaja.** A rendőrség széles körű nyomozást folytat abban a vasúti tolvajlás ügyében, amely a minap történt a bécsi gyorsvonaton és melyben gróf Széchényi Viktorától loptak el több ezer koronát érő ékszert. A rendőrség megállapította, hogy a tolvaj 30—35 éves férfi, aki szürke kockás ruhát, zöld vadászkalapot viselt. — Az arca halovány, hosszas, bajusza vöröses, tömött. Magyarul beszél. A tolvaj Győrött szállott le a vonatról, elment egy borbélyüzletbe, majd egy szállodában kinyitotta a bőröndöt és kiszedte belőle az ékszereket. — Azután Budapestre utazott, ahol a fülbevalót és nyakékeket elzalogosította. A tolvaj Győrött Halász néven szerepelt. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Beltöltött munkásgyűlés.** Hajduböszörményből jelentik: Az itteni szabók, ácsok, kőművesek és földművesek május 1-én a hatóságtól gyűlés megtartására engedélyt kértek. A hatóság megtagadta a gyűlés megtartását, mert nincsenek a felsorolt egyes iparosoknak külön-külön szakegyletük. — A földmunkásoknak van szakegylete, ezeknek a gyűlés megtartását engedélyezték.

— **Beteg főherceg.** Budapestről jelentik: József Ferenc főherceg, József főherceg és Auguszt főhercegnő legidősebb fia, ki vörhenyben megbetegedett, ma már túl van minden veszélyen s az ágyat is elhagyhatta.

— **Agyonnyomta a gyermekét.** Szabó Sándoré derecskei asszony alvás közben ráfeküdt piciny gyermekére, ki reggelre megúlt. A törvényszéki boncolást dr. Isoó János törvényszéki orvos és dr. Mustó Sándor derecskei orvos ma végezték és megállapították, hogy a csecsemő halálát tényleg megfulladás okozta. Szabóné ellen vigyázatlanságból okozott emberölés miatt megindították az eljárást.

— **Második vasúti vonal Fiuméba.** A fiumei vonalon a forgalom a jelenlegi vonal kedvezőtlen viszonyai következtében gyakran csak nagy nehézségek árán lévén lebonyolítható, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter áthátva attól a rendkívüli fontosságtól, a mely a hazai kikötő felé irányuló belföldi forgalomnak minél teljesebb kiszolgálása a kereskedelemre és iparra bir, elrendelte a Mav. igazgatóságának, hogy tegye sürgősen tanulmány tárgyává egy Fiuméba vezető második vasúti vonal kérdését. A különös tekintettel olyan vasúti vonal létesítésére, amelyből a jelenlegi fiumei vonal hátrányát képező rendki-

vüli emelkedések és vízvételezési nehézségek mellőzhetőek legyenek. — Ez az intézkedés első lépése annak az akciónak, a melyet Kossuth a hazai kiviteli kereskedelem feljlesztése érdekében tervbe vett.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujjalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskapukban.

x **Kalapok, ingek, nyakkendők** dúsválasztékban olcsó, szabott árban kaphatók Feketénél.

x **Egy óriási bálna** hal minden esztendőjét sikerült megszereznem, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkifőbb halcsont anyaggal rendelkezem. Te kintettél a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetése alatt készíthetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abban az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakterelem nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Goldstein Karolina Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.

x **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételnek Skawitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerésztárában, Piac-utcán.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Debreceni lóversenyek.

— április 24.

A debreceni lóversenyek június 16-án, szombaton és június 17-én vasárnap tartanak meg. A verseny feltételeket az igazgatóság a következőkben állapította meg:

Első nap.

Szombat, június 16.

I. **Nyeretlenek eladóversenye.** 1300 korona, ebből 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távföldi lovak számára. Teher: 36 és 54 kgr., 46 és 62 és fél kgr., 56 és id. 67 és fél kgr. A győztes 1500 koronáért: árverés útján eladó. Beiratási díj 10 korona; további 10 korona az indulóktól Belföldi professzionátus lovasok által lovagolandó.

II. **Debrecen szab. kir. város díja.** 1000 korona, ebből 800 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak; ezenkívül 100 korona a harmadiknak. Távföldi lovak számára, melyek még 900 korona értékű sikversenyt nem nyertek. Teher: 36 és 56 kgr., 46 és 74 és fél kgr., 56 és id. 76 és fél kgr. Minden 200 korona összgyeremény után 1 kgr. több, halmozva 7 kgr. ig. Legalább két különböző tulajdonos lovának kell indulni, hogy a díj kiadassék. Beiratási díj 10 korona; további 10 korona az indulóktól. Oly urlovasok, kik még 3 egyenkint 500 korona értékű sikversenyt nem nyertek, 3 és fél kgr. engedményben részesülnek. Urlovasok.

III. **Hortobágyi díj.** 1900 korona, ebből 1500 korona a győztesnek, adja a m. kir. földművelésügyi Miniszter, 300 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távföldi lovak számára, melyek 1905 és 1906-ban 1800 korona értékű versenyt nem nyertek: 36 és 64 kgr., 46 és 72 és fél kgr., 56 és id. 75 és fél kgr. Minden 400 korona összgyeremény

után 1 kgr. több, halmozva 3 évesnél 7 kgr. ig., 46 és idősebbnél 5 kgr. ig. Beiratási díj 20 korona; további 20 korona az indulóktól. Urlovasok.

IV. **Nyulasi gátverseny.** 1500 korona, ebből 1200 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távföldi lovak számára, melyek 1905 és 1906-ban 1700 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher: 46 és 65 kgr., 56 és 69 fél kgr., 6 és id. 71 kgr. Minden 400 korona összgyeremény után 1 kgr. több, halmozva 4 évesnél 7 kgr. ig., 56 és idősebbnél 5 kgr. ig. Beiratási díj 10 korona; további 20 korona az indulóktól. Urlovasok.

V. **Hadseregi gátverseny.** 1400 korona, ebből 1000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távföldi lovak számára, melyek 1905 és 1906-ban 1700 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher: 46 és 65 kgr., 56 és 69 fél kgr., 6 és id. 71 kgr. Minden verseny nyereséért 2 fél kgr. több, halmozva 4 évesnél 10 kgr. ig., 56 és idősebbnél 7 fél kgr. ig. Beiratási díj 10 korona; további 10 korona az indulóktól.

VI. **Eladók akadályversenye** 1300 korona, ebből 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távföldi lovak számára, melyek 1905 és 1906-ban 1700 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher: 46 és 67 kgr., 56 és 74 fél kgr., 6 és id. 78 fél kgr. A győztes 1500 koronáért 3 kgr., ha 600 koronáért 5 kgr. Beiratási díj 10 korona; további 20 korona az indulóktól. Urlovasok.

(Vége köv.)

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, április 27-én: „Troubadour“ opera Vasquez Molina Italia grófnő utolsó felléptével. Bérletszünet.

Szombat, április 28-án: „Bagdadi herceg“ dráma Lukács Juliska felléptével. (A)

Vasárnap, április 29-én: d. u. „Gül baba“ operette. Bérletszünet.

Este: „Pajkos diákok“ operette. A debreceni dalárdák versenye. Bérletszünet.

* **Váljunk el** Ebben a szeniális szellemmel megalkotott kitűnő francia vígjátékban lépett fel másodszer T. Halmi Margit a Vígyszínház művésznője. Cyprienne szerepét annyi bájjal, szellemmel, temperamentummal játszotta meg, hogy bárhol megállaná a helyét. Kedves csicseregő organumával, a bájos közvetlensége, természetessége, pezsgő élénkségével, T. Halmi Margit asszony ma este szinte lázba hozta a közönséget. Partneri is megállították a helyüket. Szakács Andor elemében volt. Olyan igazi francia tüzzel, eleganciával, könnyedséggel játszott, aminővel talán soha. Bérczi Ernő ez az új tehetséges fiatal színész sem maradt a főszereplők mögött. Diskrét játéka jó felfogása a szerep alaphangját illetően, igazán nagy reményekre jogosít bennünket vele szemben. Szerződötése határozott nyereség a színtársulatra és a közönségre egyaránt. Nyílt színen is nagy tapsot aratott, ami pedig fiatal, kezdő színészre nézve nagy dolgot jelent. Az előadás a Szakács Andor kitűnő rendezői kezében gyorsan pergett. A közönség igen jól mulatott és sokat tapsolt a három főszereplőnek, különösen a kedves vendégművésznőnek. (sz. b.)

* **A mai előadások.** Vasquez Molina grófnő az operabáz művésznője ma este kezdi meg vendégfellépését. A hatalmas dalmű Margaréta szerepét játssza el a művésznő. Az előadást 50 százalékkal felemelt helyárak mellett tartják meg. Így az emeleti páholy 13 kor. 50 fill. Földszinti családi páholy 22 kor. 50 fill. Első em. családi páholy 18 kor. második. páholy 9 kor. Tálalás: I—VII. sorig 3 kor. 60 fill. VIII—XII. sorig 2 kor. 40 fill. lesz.

* **Pajkos diákok.** Vasárnap este érdekes operettet elevenít fel a színház. A régi jó operettek gyöngyét, a Pajkos diákok daljátékot látjuk viszont. A szereplők között Sarkaditák nyílik alkalma tehetségét csillogtatni, a ki a Geyer apó szerepét játssza. Sarkadi e szerepben már sok helyt fényes diadalt aratott.

TAVIRATOK.

Csudnayt felmentették.

Budapest, április 24. A budapesti büntetőtörvényszék egy napi tárgyalás után a váltóhamisítással vádolt Csudnay Emilt felmentette azon indokolással, hogy a kérdéses váltó nem volt alkalmas arra, hogy Csudnay vele bármilyen anyagi előnyt szerezzen. Az ügyész felebbezett.

A szanfranziszkói földrengés.

Budapest, április 24. Szanfranziszkóból jelennek: Tilden tábornok karának egyik tagját, a ki a mentési munkálatoknál kiváló résztvett, automobilozás közben állítólag a polgári őrséghez tartozó emberek agyonlőtték. Az éjjel eső esett, a mely a tüzet részben eloltotta.

Szökés a hitelezők elől.

Eperjes, április 24. Bergmann Henrik ékszerész óriási adósság hátrahagyásával megszökött. Az ügyészség köröző levelet bocsátott ki ellene.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 24.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelte. Nyugodt irányzat mellett 16,000 méterházza került forgalomba változtatlan árákon. Egyébb gabonafajták nyugodtabbak. Idő: változó.

Buza áprilisa	16 54—56.
Buza májusra	16 42—44.
" októberre	16 58—60.
Rozs áprilisa	13 66—68.
" májusra	13 56—58.
Zab áprilisa	15 92—94.
" októberre	12 64—66.
Tengeri májusra	13 40—42.
" júliusra	13 64—66.
Repce augusztusra	27 80—28.

Törvénykezés.

§ **A Kir. Curia elnökének beiktatása.** Ma délelőtti folyt be a kir. curia teljes ülése keretében Oberschall Adolf újonnan kinevezett kir. Curia elnök eskütétele. A teljes ülést Hagi Mór a legidősebb tanácselnök nyitotta meg a ki felkérte Somogyi Mihály bírót a legfelsőbb elhatározás felolvasására Ennek megtörténtével Vavrik Béla. Neuberger Ignác és Adám András bírók elementek Oberschallárt. A teljes ülés hosszas éljenzéssel fogadta a belépő elnököt, a kihez Váji Mór intezett néhány üdvözlő szót. Az

üdvözlésre Oberschall Adolf hosszasan válaszolt. Beszédében részletesen kiterjeszkedett a bírói hivatás teljesítésének helyes módjára és oda konkludált, hogy a bírónak sohasem szabad szem elől téveszteni azt, hogy igazságot oszt.

§ **A májusi esküdtbírák kisorsolása.** Hétfőn ejtették meg a májusi esküdtbírák kisorsolását. A sorsolásnál az elnöki tisztet Szücs Miklós töltötte be; jelen voltak továbbá dr. Oláh Miklós, Kerekes János bírák, dr. Várady Sándor ügyész, az ügyvédi kamara részéről Nagy Sándor ügyvéd, jegyző Nagy Elemér. A sorsolás eredménye következő:

Rendes esküdttek lettek: Antal Vincze szabó mester, Áron Jenő kereskedő, dr. Arvai Béla ügyvéd, Bagi József gazdálkodó, Beke Aladár vendéglős, Biagió Albert nyugalmazott százados, Borus Imre gazdálkodó, dr. Borsovay Jenő ügyvéd, Csige Sándor gazdálkodó, Darvas Pál gazdálkodó, Faragó András gazdálkodó, Gerstner Kálmán kereskedő, Harangi György takarékpénztári könyvelő, Harsányi Mihály bormérő, Hernádi Pál kereskedő, Jámbor Zsigmond kárpitos, ifj. Jobbágy Ferencz gazdálkodó, Kemény János vendéglős, Király Gyula csizmadiamester, Kohn Henrik kereskedő, Lócs János gazdálkodó, dr. Müller Ottó gazdasági tanintézeti tanár, Nagy István mészáros, Rickl Antal birtokos, Salánki Ferencz gubázmester, Schmidt Sándor hangszergyáros, Somosi László kereskedő, Sütő József nyugalmazott tanító, Széplaki József cipész, Vig Sándor kőművesmester.

Pót esküdttek: Aszódi Mór kereskedő, Csikes Ferencz bormérő, Fábri László gazdálkodó, Gál Ferencz birtokos, dr. Kovács József ügyvéd, Lada István birtokos, Marsalkó Mihály ácsmester, Szabó Sándor csizmadiamester, Tóth Mihály kereskedő, Miskolczi Nándor magánzó.

Városi Színház.

Bérletszünet (B)

Szerda, 1906. évi április hó 25-én:
Vasquez Molina-Italia grófné fellépte:

FAUST.

Opera 5 felvonásban. Szövegét írták: Barbier és Carre. Fordították Ormay és Böhm Gusztáv. Zenéjét írta Gounnour. Rendező Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Faust doktor — — — Karacs Imre.
Mephistó — — — Polgár Sándor.
Margaretha — — — Vasquez Molina-Italia grófné.
Valentin, ennek bátyja — Bay László.
Mártha, öreg dajka — Radó Anna.
Siebel — — — Sz. Pozsonyi L.
Wagner — — — Kiss József.
Egy koldus — — — Gazdácska Lajos.

Holnap, csütörtökön, április hó 26-án:

T. Halmi Margit felléptével:

FRANCILLON.

Színmű.

Szerkesztői-posta.

Tiss. Ugyan hagyja! Örüljön hogy az a szemét-nép eltakarodott innen! Még azt találnák hinni, hogy érdeklődünk irántok, ha megcikköznek! Mást kérünk.

S. K. Kinevezése a kormányválság miatt késett. Azt hiszem, most már rohamosan indulnak a dolgok s így sorra kerül az ön ügye is. Egy kis ajánlás, persze, most nem ártana.

Pósta. Belső rimeknek Arany J. volt a mestere. A „S zondi két apródjában találja a legremekebbet:

„Mint hulla hulla, veszett a pogány,
Kömödra befolyván a hegy menedékét;
Ó álla halála vérmosta fokán,
Diadallal várta be végét!”

Még szebb ha a belső rim a sor közepére és végére esik. Ugyancsak Aranyánál:

„Mint a vert eb, kit kevertebb
Ostör üldöz szűköl és nyi.” stb.

A vers és rimtechnika szédületes művészetét azonban csodálja, de ne utánozza, mert az eszme rovására történhetnék az utolsó. A versforma és tartalom egyszerre születik, mintahogy Athene is teljes fegyverzetten pattant ki Zeus agyából!

D. G. „Chimera” (olv. kiméra) képzelődés, agyrem. Mint „Öcdög Robert”-ben éneklük, ma nem éppen divó nézet szerint, hogy:

„Az arany csupán kiméra...”

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
m. á. vasutó	reggel	5	35
vásártérrel —	reggel	5	44
m. á. vasutó	d. e.	8	08
vásártérrel —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
m. á. vasutó	d. u.	4	54
vásártérrel —	este	7	—
m. á. vasutó	este	7	07
vásártérrel —	reggel	4	35
F.-Abony felé m. á. vasutó	reggel	4	56
F.-Abony felé vásártérrel —	d. u.	4	56
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	5	16
O.-Köcs — Polgár felé vásártérrel	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	57
Derecske — N.-Léta felé — —			
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. e.	4	31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6	43
Szatmár felől — — — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
vásártérre —	reggel	7	33
B.-Sz.-Mihály	d. e.	7	40
H.-Böszörmény	este	6	22
felől	este	6	28
vásártérre —	d. u.	8	29
m. á. vasutó	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutó	d. u.	7	54
O.-Köcs — Polgár felől vás. tér	reggel	5	25
O.-Köcs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!
Utani permetezni nem kell.

A szőlészeti kincse.

A phyloxera ellen áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlővesszők mérsékelt áron kaphatók
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Jakáts.

Telep: Alsó-Szegesd.

Központi iroda: Felső-Szegesd, Somogy-m

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

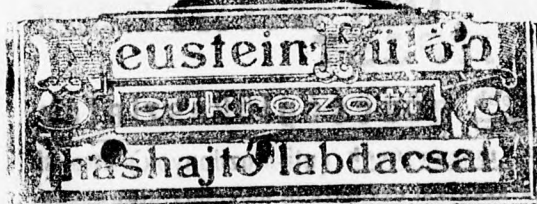
VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy szelvény ára 3-10 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó
hosszu, teljes férfial (K 12.—, 14.— jobb
tönyre elegendő (kabát, K 16.—, 18.— finom
nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb)

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, va-
lamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kan-
garn stb., gyári árbau az elismert szolid posztó-
gyári raktár által

Siegel-Imhof, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért
felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök
hárulnak, hogy szöveteket fenti cégnél közvetlen
gyári piacon rendelheti.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉB ET-labdacsok.)

Pilulák hasonló készítményeknél mindentantr
metben feljebb becsulendők: mentek minden eki
as anyagtól, az altszervi szervek bajainál legjobb
eredményrel használva, gyöngöden hashaj-
tók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mel-
lette oly ártalmatlan, mint e pilulák.

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott kül-
sejük végett még gyermekek is szívesen veszik
egy 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekeres
mely 30 darabot tartalmaz, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2
kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy
tekeres bérmentve szállítatik.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen
óvakodjunk. Kérjük ha-
tározottan Neustein Fülöp hashajtó-lab-
dacsait. Valódi csak ha minden do-
boz törvényileg bejegyzett védje-
gyünkkel páros-fekete nyomtatásban
„Szent Lipót” és „Neustein Fülöp
gyógyszerész” aláírással van ellátva.
A kereskedelmi törvényszékileg vé-
dett csomagjaink aláírásunkkal van-
nak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót” hoz-
cimzett gyógyszerára Bécs, I., Plankeng
6. Kapható: Debrecen: Balázs Ödön.
Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L.,
Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész
uraknál.

MAYFARTH PH. és Tsa.

szabadalmazott

önműködő „Syphoniá”-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kiirtására.

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tor-
máncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter
folyadék számára petroleum keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és Tsa.

gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek
számára.

Több mint 560 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

Bécs III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kívántatnak.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyál-
kásodás ellen
gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

**„NADOR”
GYÓGYSZERTAR**
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakha-
mar meggyógyított.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor
Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szile
Ferenc, Koczián Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszerésztárában.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű
konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyisint állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elő-
virágból, melyek egyes szálakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi
mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és dísznövényeimet a legszebb kivitelben
ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben
mint a Ferenc József uti kertészeti telepemben, óriási választékban állanak ren-
delkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyagobb pontossággal, legszebb kivitelben
a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.